www.svoboda-news.com
LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON D.C.

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 249. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 28-го ЛИСТОПАДА 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 28, 1980 No. 249. VOL. LXXXVII.

Округа УНС стейту Коннектикат відбула організаційні збори

Фото: Федір Стубан

Учасники організаційних зборів Округи УНСоюзу стейту Коннектикат. Сидять у першому ряді (зліва): Василь Добчанський, касир Округи; проф. Іван Телюк, головний контролер УНС і почесний голова Округи; Володимир Сохан, головний секретар УНС; д-р Михайло Снігурович, голова Округи; і Степан Тарасюк, секретар зборів.

Ню Гейвен, Конн. (в.с.) — В неділю, 9-го листопада ц.р. відбулись тут у залі місцевого УНДому осінні організаційні збори Округи УНСоюзу стейту Коннектикат, на яких зроблено підсумки дотеперішньої цьогорічної праці Округи та обговорено пляни організаційної діяльности Округи на два останні місяці року. На пропозицію голови Округи д-ра Михайла Снігуровича однозгідно вирішено посилити працю Округи та докласти всіх старань, щоб виконати бодай на 75% призначену Окрузі квоту.

Збори відкрив і ними проводив голова Округи д-р Михайло Снігурович. Секретарював Степан Тарасюк. Голова привітав учасників нарад, а зокрема головного секретаря УНСоюзу Володимира Сохана і головного контролера проф. Івана Телюка, а тоді коротко представив дотеперішню працю Округи, її здобутки та невдачі, підкреслюючи при цьому, що ще є в Окрузі 10 Відділів, які за десять місяців 1980 року не приєднали ані одного члена. Він висловився з признанням про тих секретарів Відділів, які виказали добрі осяги в цьогорічній членській кампанії, а вкінці запропонував усім секретарям та іншим урядовцям Відділів Округи свою поміч у приєднуванні нових членів. Його заклик і плян, щоб виконати бодай на 75% призначену Окрузі квоту нових членів, прийняли однозгідно учасники зборів Округи.

Головний секретар Володимир Сохан подав у своєму слові огляд діяльности УНСоюзу в його основних ділянках праці. Він докладно поінформував про фінансову господарку УНСоюзу, про стан членської кампанії і рух членів у 1980 році, про поліпшення у забезпеченевій службі членам та зміни, затверджені 1-го листопада ц. р. Головним Екзекутивним Комітетом, про працю відомого фільмового продуцента Славка Новицького над двома замовленими для УНСоюзу фільмами: про УНСоюз і його забезпеченеву та братську службу і про історію українського поселення в Північній Америці; про зап. іноване видання книжки — твору про голод у 1930-тих роках в Україні, про працю Видавництва та про щоденник „Свобода" й „Український Тижневик", про фінансовий стан Української Будівлі, в якій приміщується Головна Канцелярія УНСоюзу та Видавництво „Свобода", про житловий будинок „Полус Гук Товерс", якого спонзором є УНСоюз, та про відпочинкову оселю „Союзівка", як інвестицію

(Закінчення на стор. 3)

Таїса Турянська обрана на станичну в Нюарку

Нюарк, Н. Дж. (М.М.). — Загальні Збори Станиці Нюарку відбулися тут у п'ятницю, 14-го листопада ц.р., в приміщенні Пластового Дому, при Сенфорд Авеню.

Збори відкрив станичний пл. сен. Ростислав Мілянич в год. 7:45 вечора. Після відспівання Пластового Гимну, станичний коротко привітав всіх присутніх на Зборах.

До президії Зборів увійшли: пл. сен. Тарас Дурбак — голова, пл. сен. Катерина Воловодюк та Мирослава Чайківська, як секретарі.

Збори затвердили Номінаційну комісію: пл. сен. Люба Крупа — голова, ст. пл. Роксоляна Галібей, пл. сеніори Ганка Коренець, Ростислав Мілянич і Остап Тершаковець, як члени.

У протоколі з попередніх Загальних Зборів, який відчитано, подано як вибирати Станичну Старшину ротаційною системою. Цю систему запроєктувала Номінаційна комісія і подала до схвалення Загальним Зборам. Загальні Збори цю пропозицію прийняли та схвалили.

Станичний, пл. сен. Ростислав Мілянич, у звіті підкреслив, що „Станична Старшина на своїх засіданнях під час року брала до уваги в першу чергу виховні справи, бо вони є ключовими у вихованні молоді". Він також згадав, що "ми забезпечили тяглість станичного проводу ротаційною системою, так само треба забезпечити джерело виховників. Відтак він сказав, що найбільш урочистим святом Станиці було посвячення Пластового Дому, 18-го травня ц. р., що його довершили парох церкви св. Івана Хрестителя, о. Михайло Кучмяк та член Станиці, о. шамб. Степан Сулик.

У дальшому станичний ствердив, що станична газетка, „Вісті Пластової Станиці Нюарку" доповнювала і допомагала у вихов-

(Продовження на ст. 3)

У ЛМКЛЮБІ — ВЕЧІР, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПАМ'ЯТІ УСС-ІВ

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 28-го листопада ц.р., в год. 7-ій вечора, тут у приміщенні Клюбу, при 136 Друга авеню, спільними стараннями Наукового Товариства ім. Шевченка, Братства УСС-ів „Червона Калина" та Літературно-Мистецького Клюбу відбудеться Вечір, присвячений пам'яті Українських Січових Стрільців (у 62-гі роковини Листопадового Чину).

Участь у цьому Вечорі візьмуть: д-р Лука Луців та д-р Степан Ріпецький. Вступне слово виголосить проф. д-р Василь Лев.

У вокальній частині — Стрілецькі пісні у виконанні Євгена Титли при фортепіяновому супроводі проф. Євгенії Палій.

Українці братимуть участь у різдвяній програмі

Гаррісбург, Па. — Тут у столиці стейту Пенсильванія відбуватиметься, починаючи від 7-го грудня ц.р. аж до 7-го січня 1981 року, різдвяна виставка під гаслом: „Різдво й життя етнічних груп". Виставку відкриє в неділю, 7-го грудня, о год. 1-ій по полудні, губернатор Пенсильванії Дік Торнбург у Вілліям Пенн музеї (Третя і Норт вулиця в Гаррісбургу). Губернатор і його родина братимуть участь у цій церемонії разом з численними представниками етнічних груп. Завданням цієї програми є відмітити вклад етнічних груп у святкування Різдва. Співспонзорами цієї виставки є комісія музейництва і дорадча комісія губернатора в етнічних справах до якої, як відомо входить з української сторони адвокат Володимир Дармопрай.

Від години 12-1 гості матимуть змогу оглянути виставку ялинок, декорованих етнічними стилями та інші експонати тісно пов'язані з відзначенням Різдва.

Українська група братиме активну участь у цій виставці. Ялинку декоруватимуть членкині Союзу Українок Америки філядельфійської метрополії під керівництвом Олександри Швед, українські мистецькі групи виступатимуть також у пополудневій програмі.

У Бриджпорті відбудеться програма про дисидентів

Бриджпорт, Конн. — У неділю, 7-го грудня ц. р., о год. 7-ій увечері, в Сейкред Гарт університеті відбудеться головна програма року Бриджпортської Коаліції за Права Людини у викладовій залі бібліотеки. (Виїзд 47 із „Merritt Pkwy).

Татяна Сахаров-Янкелович, прибрана дочка д-ра Андрея Сахарова, буде головним доповідачем. Темою цьогорічної програми є „Дисиденти і їх Родини".

Щорічно Коаліція вшановує св. п. Мирона Стахова, українця і одного із засновників Коаліції, яка складається з вісьмох міжконфесійних, громадських та етнічних організацій. Одним із провідних членів Коаліції є Рома Гайда.

УААУП починає працю над двома цікавими темами

Кент, Огайо. — Управа Українсько Американської Асоціяції Університетських Професорів і Наукового Фонду УААУП створила редакційну колегію, яка буде працювати над питанням геноциду на українських землях у двадцятому сторіччі. В склад редакційної колегії увійшли професори Ярослав Білінський, Степан Горак, Ігор Каменецький, Г. Кульчицький, Олег Федишин, і Дмитро Штогрин.

Твориться теж редакційна колегія для опрацювання теми „українка в американських, англійських, французьких і німецьких енциклопедіях." Склад тієї редакційної колегії буде незабаром поданий до загального відома. Праці ті будуть фінансовані Науковим Фондом УААУП.

В університеті Ратґерс проходять курси гри на бандурі

Юліян Китастий (зліва направо) дає лекцію Борисові Бунякові, а Честер Сміт, керівник музичного департаменту, Пандора Гопкінс, учителька музики, і Тарас Гунчак, голова департаменту історії, приглядаються.

Нюарк, Н. Дж. — Заходами професора д-ра Тараса Гунчака, голови департаменту історії університету Ратґерс в Нюарку, відбувається на цьому університеті курс гри на бандурі. Курс веде молодий Юліян Китастий, племінник Григорія Китастого, диригента бандуристів з Детройту, Мич., як це подала газета „Стар-Леджер" у виданні з неділі, 23-го листопада.

Курс гри на бандурі є частиною загальної науки українознавства на тому університеті. В програму навчання входить також виучування пісень під акомпаньямент бандури. Бандури для науки закупили Пластовий курінь „Червона Калина" і відомий видавець та книгар Ярослав Пастушенко, власник „Арки" у Ню Йорку.

Серед студентів-українців того університету, як і взагалі серед студентів, які цікавляться етнічною й фолкльорною музикою курс цей викликав чимале заінтересування. Його високий рівень привернув увагу компетентних університетських чинників.

МОСКВА ЗБІЛЬШУЄ ТИСК НА ПОЛЬЩУ

ЗАПОВІДАЮТЬ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК

Москва. — Західні пресові агентства інформують, що Рада Міністрів СССР опублікувала в понеділок, 24-го листопада ц. р., за посередництвом совєтського пресового агентства ТАСС, найсуворішу досі заяву про відносини в Польщі, у якій безпосередньо обвинувачується вільну професійну спілку „Солідарносьць" за поширення неспокоїв серед робітництва. Заява перестерігає лідерів профспілки, що чергові неспокої і страйки робітників можуть значно пошкодити національним і зокрема оборонним інтересам Польської Народної Республіки.

Совєтська заява була опублікована у висліді нових страйків залізничних робітників у Варшаві і Ґданську, які спаралізували до певної міри центральні лінії залізничного руху на протязі кількох годин. Профспілка вже раніше заповідала страйк закізничників, бо уряд категорично відмовлявся від підвишки платень і не поважно трактує керівників профспілки в багатьох місцевостях, які цієї підвишки домагалися.

Газета „Ізвестія", орган Верховної Ради СССР у повідомленні з Варшави стверджує, що страйк залізничників й інші потягнення профспілки „Солідарносьць" вказують, що профспілка спричинюється до внутрішнього напруження в країні і загального погіршення економічної ситуації в Польщі. Повторення страйку на залізниці, яка має безпосереднє відношення до оборони країни, говориться у повідомленні „Ізвестія", — може мати дуже погані наслідки для Крайової безпеки.

Численні політичні спостерігачі стверджують, що це перший раз Совєтський Союз називає речі по імені, бо раніше, обговорюючи ситуацію в Польщі, совєтська преса користувалася переважно тільки повідомленнями польської преси.

У Варшаві речник профспілки „Солідарносьць" Збігнєв Янас заявив кореспондентам, що страйк робітників розпочався також на тракторній фабриці у зв'язку з арештом робітника Яна Нарожняка, колишнього співробітника дисидентського видання „Нова", якого арештували на підставі знайдених документів у бюрі профспілки.

У зв'язку зі совєтською заявою член Політбюра польської Комуністичної партії Юзеф Кляса заявив, що існує можливість совєтської військової інтервенції, подібної до чехо-словацької в 1968 році. Очевидно, Кляса говорив про „братню допомогу, яку ми дали чехо-словацьким братам під час тривання там тимчасової кризи". Кляса стоїть на становищі, що польський уряд потребує бодай кількамісячного спокою, щоб мати можливість застановитися над важливими проблемами економіки і у зв'язку з тим він рекомендує профспілці „Солідарносьць" припинити всякі погрози і страйки, заки не дійшло до економічної і політичної катастрофи у Польщі.

Згідно з останніми інформаціями, що їх передали на Захід численні кореспонденти, ситуація в Польщі радше погіршується, бо вільна профспілка „Солідарносьць" заповіла генеральний страйк який, на думку спостерігачів, може мати непередбачені наслідки для польської економіки. Також не відомо, як у цьому випадку поступить Москва, яка, як відомо, чимраз частіше виступає з пересторогою і погрозами.

Делегація варшавського відділу профспілки „Солідарносьць" мала зустрітися із заступником прем'єр-міністра Мечиславом Ягельським, щоб обговорити з ним нову ситуацію, але вислідів розмови покищо не оприлюднено. Загально побоюються, щоб тривання залізничного страйку не поширилось на цілу Польщу, бо тоді Москва напевно рішиться на інтервенцію, бо залізниця є засобом постачання військового матеріялу для совєтських військових контигентів у Східній Німеччині.

ЧИСЛО ЖЕРТВ ЗЕМЛЕТРУСУ В ІТАЛІЇ ЗРОСТАЄ

ПАПА ВІДВІДАВ ЗНИЩЕНІ ОКОЛИЦІ

Папа Іван Павло II несе слово розради пораненому під час землетрусу.

Рим, Італія. — Число жертв великого землетрусу в південній Італії між Неаполем і Салерно досягає 3,000 осіб, а може бути і значно більше з огляду на повторні трясення землі в нових околицях. Є це найбільший землетрус в Европі на протязі останніх 65 років. Останній великий землетрус в Авеззано, недалеко від епіцентру теперішнього землетрусу, який мав місце 1915 року, спричинив смерть 29,980 людей. Рятувальні заходи в пошукуванні жертв і допомозі раненим йдуть повільно і це викликує негодування населення околиць, що їх навістив землетрус.

Папа Іван Павло II відвідав три міста, навіщені землетрусом, щоб допомогти в приспішенні допомоги та принести моральну підтримку мешканцям. Президент Італії Сандро Пертіні також перебував в районах навіщених землетрусом, але рятувальні групи з відповідним вирядом ще не прибули до багатьох. Рятувальні команди із сусідних країн Европи вже почали прибувати на місце катастрофи, одначе їх число невистачальне. Зокрема менші місцевості, з яких деякі комплетно зруйновані, два дні після землетрусу ще не дістали допомоги

Землетрус навістив Італію в часі побуту прем'єра Великої Британії Маргарети Тачер, коли відбувалося прийняття, на якому був цілий склад кабінету. Перші вістки про катастрофу подавали значно менші й розміри. Землетрус навістив один з найбільш убогих і технічно відсталих районів Італії, через що і про його властиві розміри були тільки скупі вістки.

У світі

КГБ І МОСКОВСЬКА МІЛІЦІЯ НЕ ДОПУСКАЮТЬ до зустрічі місцевих учених, які зорганізували конференцію тих учених, що їх влада звільнила зпраці. Мова тут у першу чергу про жидів, які зголосилися на виїзд до Ізраїля і російських дисидентів. Ціллю таких конференції є вможливити вченим бути в курсі справ в ділянках їхніх заінтересувань та усучаснювати свої знання. Декілька таких конференцій відбувалися в мешканні родини Браїловських. Браїловський відомий в СССР фізик, якого позбавлено праці вже декілька років тому. Два тижні тому його органи КГБ арештували й він перебуває в тюрмі Бутирки. Але перед своїм арештом він брав участь в організації тієї наукової зустрічі, до якої тепер совєтські органи не допустили.

У ЮГОСЛАВІЇ НЕСПОДІВАНО ДІЙШЛО ДО значного господарського погіршення. Довгі роки та країна була неначе поза господарськими застоями. Ставалося це завдяки великій динаміці керівників господарки поодиноких республік Югославії, де допущено в широких межах особисту ініціятиву керівництва, сприяючій господарській політиці країн Заходу, тісній співпраці зі Західньою Німеччиною, де сотні тисяч робітників з Югославії здобували поважні девізи і досвід. Одначе останньо Югославія зазнала дуже болючі недобори нафтової енергії, у зв'язку з ірансько-іракською війною. Югославія вклала понад чотири більйони інвестицій в промисловість Іраку, в першу чергу в нафтодобувну, через що Ірак був головним доставцем ропи Югославії. Припинення достав з Іраку відбилося поганими наслідками на Югославії, бо інших джерел вона не мала, ані не мала готових фінансових резерв для закупу нафтової енергії на вільному ринку. В пошукуванні за доставцями Югославія звернулася до СССР і той погодився доставити певну скількість ропи, але в заміну за те вимагає негайних достав югославських харчевих продуктів. Експорт югославських харчових продуктів до СССР викликав дефіцит деяких харчових продуктів на терені Югославії, що викликує загальне незадоволення.

СЕПАРАТСЬКИЙ УРЯД Квебеку, Канада, намагається завжди висилати свої окремі делегації на спільні канадсько-французькі наради й конференції. Незабаром відбудеться у Дакарі, столиці Сенегалю, Африка, конференція „франкомовних" держав. Федеральний прем'єр Канади П'єр Трудо заявив президентові Франції Валері Жіскар д'Естенові і прем'єрові Раймондові Барр, що Канаду і її провінції може репрезентувати тільки один федеральний канадський уряд.

В Америці

АМЕРИКАНСЬКІ ЧИННИКИ І РЕЧНИКИ правопорядку та поборювання торгівлі наркотиками заявили, що заява новообраного прем'єр-міністра Джамайки Едварда Сіґа про те, що острів продовжуватиме продукувати і перепачковувати марігуану, щоб таким чином підбудувати кволу економіку. Крім того прем'єр Сіґа підкреслив, що острів не має ані фізичної, ані фінансової спроможности контролювати нелеґальну торгівлю і перепачковування цього наркотику, бо для цього потрібно бюджету і збільшення поліційних відділів. Вів при тому не скривав свого вдоволення, що марігуана спричинилась до напливу закордонної валюти на Джамейку, зокрема американських долярів, німецьких марок і швайцарських франків.

ЛІДЕРИ КУ КЛАКС КЛЕНУ ЗАПРОТЕСТУВАЛИ проти опублікованої Департаментом судівництва студії, яка стверджує, що вони є найнебезпечнішою мілітантською групою в ЗСА, яка проповідує і бере активну участь в насильствах з ужиттям зброї. Департамент тому рекомендував Федеральному Бюрові Інвестиґації (ФБІ) та іншим федеральним агентствам звернути окрему увагу на діяльність цієї групи. Білл Вілкінсон, голова „невидимої імперії" Ку Клакс Клену, заявив, що федеральні агентства вже в минулому провели п'ятимісячне слідство діяльности Ку Клакс Клену і не знайшли нічого протизаконного, бо „ми не порушуємо жадних, ані стейтових, ані федеральних законів".

ПРОБЛЕМА ВОДИ В МЕТРОПОЛІЯХ НЮ ЙОРКУ і Ню Джерзі ще й досі не розв'язана, заявили обидва — посадник Едвард Кач і губернатор Бриндан Бирн, який апелював до стейтової леґіслятури серйозно застановитися над пляном спровадження більшої кількости води до стейту, щоб в будучому оминути евентуальної катастрофи. Пересічно одна особа в Ню Йорку зуживає на добу 190 гальонів води. Бирн і Кач застановляються над черговим пляном заощадження води і розбудовою системи з допомогою якої можна б доставляти більшу кількість води з віддалених місцевостей. Обидва погоджуються, що федеральний уряд повинен активно співпрацювати з Ню Йорком і Ню Джерзі у розв'язці цієї тяжкої проблеми.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Матеріяли до Різдвяносвяточних чисел „Свободи" редакційного порядку, як теж святочні побажання і оголошення, редакція і адміністрація „Свободи" прийматимуть тільки до 10-го грудня 1980 року (до числа за новим календарем), та до 20-го грудня 1980 року (до числа за старим календарем). Всіх читачів проситься додержуватися цих реченців. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мандат на глибокі зміни

Велика виборча перемога губернатора Роналда Регена в цьогорічних виборах на Президента ЗСА є не лише запереченням більшістю американців, найважливішим чинником у політичному житті країни, політики президента Джіммі Картера, але ще більше мандатом майбутньому президентові Регенові перевести численні й вагомі зміни. Зміни ці заторкають в однаковій мірі глибоко внутрішнє положення в ЗСА, як і їхню світову політику.

Загально прийнята думка, що зміни в світовій, у зовнішній політиці ЗСА мали б бути далеко ширші й глибші як зміни в середині країни. Одначе воно не так. Бо внутрішні зміни заторкають найважливіше; вони заторкають саму систему країни, її політичну й соціоекономічну структуру, гієрархію національних вартостей і функцій, а це далеко вагоміше, як зовнішня політика, як уклад сил і проєкція американської сили, американського потенціялу у світі. Зовнішня, світова політика народу і його держави є функцією й залежністю внутрішніх його сил, динаміки й вислідною його всебічного потенціялу.

Однією з найпідставовіших проблем, що її прийдеться новому Президентові і його урядові осмислити й оцінити є питання держави, державної системи, місця, ролі і ваги їхньої в житті й розвитку ЗСА. Зформулювання, яке відповідало б сучасному історичному етапові й наявним потребам тієї „основи всіх основ" у політичному житті народу зумовлятиме цілий ряд потреб і потягнень, а відтак можливостей і шанс у світовій політиці. Був час, що можна було дебатувати й сумніватися в доцільності розбудови державної системи й розбудови її апарату, як надбудови цілого життя і всіх функцій народу. Сьогодні вимоги, які життьова дійсність ставить до американського народу такі поширені, що силою того факту органи, що мають виконати ті, всі нові функції мусять, якщо вони мають працювати успішно, мусять бути поширені. В сучасній дійсності світове положення, уклад, характер і відношення сил у світі, майбутнє ЗСА і цілого людського роду вимагають всебічного зміцнення державної системи, уструнчення її структури динаміки, оперативности, працездатности й відповідальности. Не йдеться про обмеження прав одиниці, прерогатив суспільних сил і груп, а йдеться про нову синтезу між ними і державною системою.

Ніхто не може оспорювати введення ощадностей. Навпаки вони конче потрібні, бо треба звільнити засоби для різних нових завдань. Ніхто не може заперечувати потреби обмежень, бо таки направду намножилося стільки нездорових переростів, непотрібних псевдофункцій, які стали жировищем малотворчих, або таки зовсім нетворчих елементів, але йдеться про те, щоб знайти, виявити й усунути тільки ті, які власне є тільки переростами, які не виконують життьових функцій і ослаблюють, а не зміцнюють тугість, динаміку і відповідальність державної системи. Все інше мусить бути не лише залишене, але розбудоване й зміцнене. Сила ЗСА — це сума сил її економічно-технічного потенціялу, суспільної тугости соціяльних груп та творчої снаги й генія одиниці, але також динаміки й відповідальности державної системи, цілеспрямованости її акцій і заходів. Колишнє гасло „чим менше держави, тим краще" належить до минулого. Сьогодні воно було б добровільним зреченням і абдикацією з тих обов'язків як у відношенні до народу ЗСА, так і у відношенні до всіх інших народів, які може виконати тільки ЗСА.

Власне в тому напрямі повинні йти зміни в усіх заходах для перебудови державної системи, пересунень сил і функцій у державному апараті.

П.П.

ХТО ДІЙСНО ВИНУВАТИЙ?

Після XIII Конгресу Українців Америки весь демократичний табір у ЗСА і поза ними скидав і скидає вину за розбиття тієї центральної і найвищої української репрезентаційної організації на Визвольний Фронт, який своєю амбіцією „влади" довів до розколу і фактичного затирення великим трудом злобутої консолідації усієї зорганізованої в Америці нашої громади.

Так, це правда, найпершим і головним винуватцем був Визвольний Фронт: адже головою Організаційної комісії був голова ООЧСУ, головою Резолюційної комісії був член Визвольного Фронту, предсідником XIII Конгресу був член ООЧСУ і диригував з президіяльної естради незрячими делегатами „більшости", які деколи не знали, коли мають підносити вгору руку, також видатний член ООЧСУ.

І фактично справа була перерішена, коли складено Номінаційну комісію, включивши до неї жіночу організацію ООЧСУ та виключивши комбатантські організації, що згори дало більшість членам Визвольного Фронту.

Однак не можна твердити, що єдиним і виключним винуватцем був Визвольний Фронт. І не можна твердити, що хід і вислід XIII Конгресу був великою несподіванкою. Тенденція Визвольного Фронту захопити „владу" в УККА була ясна від грудня минулого року. Коли голова Контрольної комісії, видатний член ООЧСУ, заявив у своєму звідомленні, що „ротаційна система проводу виявилася нездатною", (а до такого висновку прийшов він сам, а не ціла Контрольна комісія), то він певно думав про четвертого з черги урядуючого віцепрезидента, головного предсідника Української Народної Помочі, який, ставши головою Крайової Ради, так вів збори і так взагалі поводився, що це був глум над присутніми і глум над статутом УККА. Засідання Крайової Ради перетворилися у якийсь судовий трибунал над дисидентами, наче би не досить було вже совєтського пропагандивного апарату, який ввесь час паплюжив і паплюжить їх.

Але й отих „резолюцій", що вимагали потім „клярифікації" не було би, і урядуючий „ротаційний" віцепрезидент не міг би так безцеремонно поводитися з найповажнішими громадянами-внесходавцями компромісових пропозицій, що їх той „ротаційний" віцепрезидент наче не бачив і не чув, якщо б на залі були всі члени Крайової Ради, репрезентанти десятків демократичних установ і організацій. Але їх не було. ООЧСУ за найбільш оптимістичними підрахунками самих видатних членів нараховує 4,000 до 6,000 членів. У якому відношенні стоїть ця цифра до числа всіх українців в З'єднаних Стейтах і до демократичного членства зорганізованої громади? Але тієї „мовчазної більшости" на нарадах керівних органів УККА не було.

Це був яскравий показ, чому програла німецька Ваймарська демократія, яка промостила шлях своєю бездарністю націонал-соціялізмові Гітлера, і чому провалився Тимчасовий Уряд після березневої революції в Росії, коли її демократичні лідери Керенський, Мілюков, Чернов і інші, не склали іспиту і промостили шлях большевизмові Леніна і Троцького. Західня демократія виявилася квола, апатична, діюча у рукавичках, і хоча мала величезну чисельну перевагу над агресивною авторитарною меншістю — програла. Щойно практика прав ління нацистів і большевиків протверезила західню демократію. І якщо XIII Конгрес Українців Америки матиме таки позитивний наслідок, то це може статися тоді, коли наша демократична більшість протверезиться і почне бути активною, брати участь у засіданнях, бути діючим і конструктивним чинником у громаді.

Тому не є справедливо скидати всю вину за XIII Конгрес виключно на Визвольний Фронт, на його лідерів і членів. А де були провідні діячі демократичного суспільства, коли тайком, конспіративно Організаційна комісія у Філядельфії мобілізувала „своїх" делегатів?! Де були діячі тих різних наших демократичних установ і організацій, які совісно вплачували свої щорічні членські внески до УНФонду, але не цікавилися, кого треба вислати, як делегата на Конгрес? Чому з багатьох десятків клітин різних членських організацій УККА не вислано взагалі делегатів?!

Треба витягнути наверх усі незаконні махінації, зламання статуту, всі штучки, які були б смішними, як би не мали трагічних наслідків. Треба пригадати число українських родин на Флориді і порівняти з числом тамошніх делегатів. Треба спитати, як може існувати „нова" Екзекутива, якої не вибрано під неприявність кандидатів, і як може існувати УККА без Крайової Ради? Таких подробиць є багато і всі вони мусять бути проголошені. Вони частинно стали можливими завдяки інертності ширшої громади.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагує інж. Лев Яцкевич

„ЛЕТЮЧИЙ КИЛИМ" ПІД ЗЕМЛЕЮ

На світі є багато мрійників. Мрійниками є автори казок, мрійниками є автори повістей наукової фантастики, мрійниками є кожен з нас.

Колись, коли найшвидшим засобом льокомоції був кінь і берблюд, люди мріяли про „летючий килим". Такий „летючий килим" став дійсністю 17-го грудня 1903 року, коли Орвіл Райт піднісся у своїм, саморобнім літаку над дюнами Кітті Гоку, в Південній Каролайні та задержався в повітрі 12 секунд. Від цього часу літак перейшов через цілу низку метаморфоз — щодо величини, форми погону та швидкости льоту. Останнім „криком" транспортного літака вважають сьогодні французький літак, типу Конкорд ССТ, що може розвинути швидкість 1,400 миль на годину.

Таким літаком можна б проїхати 4,850-милеву відстань поміж Ню Йорком та Лос Анджелесом за 3,5 години.

Але, чи сьогодні, при нашому стані технології, можна той літак вважати „летючим килимом" з казки тисяч та одної ночі? Думаю, що ні. На мою думку, справжній „летючий килим" повинен летіти тихіше та швидше. Тому, не слід дивуватися що піонери швидкої, міжконтинентальної комунікації, хочуть цей „летючий килим" примістити під землею. Задум такої міжконтинентальної комунікації під землею належить фірмі РНД (акронім слів: Рисерч енд Дівелопмент). Одним з піонерів цього задуму є фізик із західнього Побережжя ЗСА, Роберт Солтер, що працює над ним вже від 1957 року. Він вважає теоретично можливим перевозити людей крізь підземну, вакуумну трубу зі швидкістю 14,000 миль на годину, цебто 10 разів швидше за літак типу Конкорд ССТ. В той спосіб можна б, не тільки зменшити занечищення довкілля та заощадити на пальнім, але також зменшити кошти переїзду. Згідно з його обрахуванням переїзд підземним тунелем між Ню Йорком та Лос Анджелесом триватиме 21 хвилин, цебто 10 разів коротше за переїзд найшвидшим літаком.

„Плянетран"

Згідно з вступною оцінкою Солтера, кошт побудови його підземної залізниці, що її він назвав „плянетран", буде дорівнюватися 250 більйонам долярів. При постійним зрості інфляції ця астрономічна цифра мабуть подвоїться, або й потроїться до кінця цього сторіччя. На думку д-ра Солтера, вже в найближчих кількох роках всі шосе будуть, дослівно, забиті автомобілями, затруєння довкілля стане нестерпне, а кошт пального неймовірно високий. В тому часі переїзд літакими стане, єдиною можливістю швидкого транспорту, очевидно, при багато вищих цінах переїзду, як сьогодні. В тих важких обставинах, „плянетран" матиме перевагу над летунською комунікацією, значним заощадженням енергії, зменшенням забруднення довкілля, швидшим часом переїзду та дешевішою ціною квитків.

Для побудови підземної залізниці, слід викопати підземний тунель між Ню Йорком і Лос Анджелесом довжиною 4,850 миль від 1/2 до 1 милі завглибшки. Крім двох кінцевих станцій були б ще дві, посередні, в Далласі та Чікаго, з 3-ма відногами, до Сан Франсіско, Бостону та Детройту. В той спосіб ця підземна залізниця могла б обслуговувати 80 відсотків населення ЗСА, хоч цілий той проєкт виглядає, до певної міри, як наукова фантастика.

У викопанім під землею тунелі були б змонтовані два ряди перенапружених цементових труб, (для транспорту в обох напрямах), з яких повітря було б висмоктане потужними повітряними помпами (смоками) до еквівалентного тиску, на височині 60,000 метрів.

Вагони підземної залізниці мали б форму стрільна, та вміщали б кожен до 200 пасажирів. Вони не їхали б на рейках, а пливли б в нутрі труб, подібно, як звичайні кораблі пливуть понад поверхнею моря. Силу завішення та погону постачала б, електромагнітна енергія. Згідно з обрахованням, кошт енергії для погону поїзду, крізь цілий континент ЗСА дорівнюватиметься 200 долярів на один вагон поїзду. Для скорішої амортизації коштів побудови тунелю, можна б в кожній головній трубі підземної залізниці, вставити 4 менші труби, для перевозу товарів, автомобілів, пошти та інших промислових продуктів.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реаґувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

К. Крупський

МЕМУАРИ КІССІНДЖЕРА ПІД ОБСТРІЛОМ

(II)

Шакросс зазначає, що навіть такий серйозний критик, як Барбара Тачман, що написала рецензію для „Ню Йорк Таймсу", виявила несмак і сказала, що ця книга містить „прямо усі повідомлення, засідання, подорожі, переговори і розмови на протязі 50-ти місяців".

Інший критик — Тавзенд Гупс написав таке у „Вашінгтон Пост": „Книжка не тільки задовга, але й також прямо паралізує подробицями з усіх зібрань, місій, розмов, телеграм та усіх переписок Кіссінджера".

Шакросс підкреслює цей факт, що книжку опубліковано з величезною рекламою у пресі і телебаченні. Він також твердить, що тому, що рецензенти були під великим натиском, вони мусіли скоро писати свої статті, а це відбилося на рівневі критики і через те багато з тих статтей — дуже поверховні та підлесливі. Недарма хтось із журналу „Піпл" запитав Кіссінджера „чи його псові подобаються мемуари".

Мак Джордж Банді у журналі „Форейн Аффейрс" доказав, що в заяві Кіссінджера було те, що нібито адміністрація Ніксона поставила справу ясно і в мировому договорі в Парижі заявила, що ЗСА зареагують силою в разі порушення договору Північним В'єтнамом, і що немов в цьому перешкодила тільки справа Вотергейту, є цілковитою неправдою, бо такої публічної остороги не було.

Ноам Чомскі в „Інквайрер" вказав на плитність „філософування" Кіссінджера, як, наприклад, на його вислів: „не може бути миру без рівноваги і не може бути миру без обмеження".

Критик Вікер у „Роллінг Стон" назвав абсурдними поради Кіссінджера такі, як, наприклад, щоб ЗСА та Англія піддержували режим Сміта-Музореви в Родезії, бо сьогодні вже виказалося до чого довела б того роду підтримка.

Теодор Дрейпер у „Диссент" називає „скандальним" використовування Кіссінджером офіційних засекречених документів, а Крайова Рада Безпеки посудила Кіссінджера в брехні.

Один з найбільш вичерпних оглядів на книжку Кіссінджера, — каже Шакросс, — це огляд проф. Станлі Гофмана, що був надрукований в „Ню Йорк Рів'ю оф Букс". Проф. Гофман доказує, що через постійно Кіссінджерові бюрократичні перепалки у Вашінгтоні, а також через його розуміння СССР, ЗСА втратили не одну нагоду для полагодження проблеми на Середньому Сході в 1972 році. Гофман також доводить, що Кіссінджер великий що Кіссінджерів „великий плян" вимагав того, щоб тільки він, Кіссінджер, посідав надзвичайний патент для того, щоб: „Заходи Кіссінджера були пов'язані з необмеженим ужиттям сили для спеціяльних цілей, бо вони можуть бути ефективними в руках тільки одної особи".

Гофман суворо квестіонує постійне настоювання Кіссінджера в тому, що боротьба між Москвою і Вашінгтоном включає кожну справу і кожен конфлікт.

Чи це має бути дійсний світ?, — запитує Гофман. А може цей його світ не є дійсним світом, а тільки штучним у якому всі приятелі і противники, радикали і поміркованці, були б старанно поставлені в один ряд, у якому націоналізм „рахується по зниженій ціні", не зважаючи на це, що націоналізм не є меншою силою від комунізму?

Ця книжка, — каже Шакросс, — заповнена невідомими досі дрібницями, а місцями слабо написана, хоча її старанно зредагували два вправні англійські журналісти — Оскар Гарнл, що є редактором „Таймс Літерарі Саплемент" і Геральд Еванс — редактор „Сандей Таймс".

Ми подали лише декілька думок з довгої статті Вілліяма Шакросса. Подібних критичних думок відносно Кіссінджера і його мемуарів є в ній далеко більше, бо автор проаналізував в ній також політику Кіссінджера у відношенні до Ірану, В'єтнаму, Камбоджі та Близького Сходу. В декількох інших місцях статті, автор конфронтує написане з дійсністю та доказує Кіссінджерові брехню і помилки в політиці, яка сьогодні, — каже він, — мститься на закладниках в Ірані, високою ціною бензини і т.п.

Автор навів безліч доказів на те, щоб довести, чому саме Кіссінджер не надається на пост державного секретаря. Зовсім зрозуміло, що критикуючи політику Кіссінджера, Шакросс не оминає і Ніксона. Він критикує Ніксона за те, що він „впровадив до Білого Дому гестапівську духовість, яка довела до афери Вотергейту, а ця в свою чергу створила відізольованість Білого Дому".

Недомагання у статті Шакросса

Безперечно, що багато закидів Шакросса слушні, однак, безсторонній читач зауважить деякі недомагання і в статті Шакросса, а головно в його стилі, який місцями відбігає від журналістичної етики і, цим тільки принижує рівень статті. Наприклад, на сторінці 37-ій автор пише про Кіссінджера: „Він і Ніксон роками обережно, зі заздрістю кружляли один довкола одного, як акули".

Фактом є, що Ніксон сам впровадив Кіссінджера як дорадника до Білого Дому. Тоді в американській пресі було декілька версій статтей, в яких описувано те, як Ніксон „винайшов" Кіссінджера. В основному всі ті статті сходилися змістом. Ніксон мав добру нагоду пізнати льояльність Кіссінджера, і якщо б він у чомусь завидував Кіссінджерові, то напевно не найменував би його державним секрета-

(Закінчення на стор. 3)

Іван Флис

головний предсідник УНС

БЕЗСЛАВНИЙ XIII КОНҐРЕС

(I)

Сорок років зусиль не пішло намарно.

Виконано величезну працю і досягнено величезних успіхів для української справи. Кожний законодавець і кожний сенатор З'єднаних Стейтів Америки знав про УККА. Подбав про це д-р Лев Добрянський, довголітній президент УККА. Пам'ятник Шевченкові у Вашінгтоні, здвигнення якого започаткував УНСоюз, передавши в дусі співпраці, виконання і завершення цього діла Комітетові Пам'ятника Шевченкові, створеному УККомітетом) став дійсністю. Тиждень Поневолених Націй, щорічне відзначування Дня Української Незалежности 22-го січня та багато інших акцій запопадливо виконував апарат УККА в імені українських американців. УККА потопав у своїх успіхах.

Першою помилкою, в тому часі ще незамітною, що її допустився УККА, було рішення відбути Конґрес у Філядельфії та передати підготову до нього комітетові, очолюваному І. Білинським, головою Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ), провідної організації в системі Визвольного Фронту.

Українська преса діставала дуже мало інформацій, якщо взагалі їх діставала, про підготову до Конґресу. Роблено це пляново. Чим менше знає про підготову опозиція, тим менше вона буде приготована. Навіть канцелярія УККА в Ню Йорку мало знала про цю підготову.

Провід Визвольного Фронту зі свого боку повів повну мобілізацію своїх членів. Кожній окрузі, кожному містові і кожній місцевості та кожній складовій організації Визвольного Фронту приділено квоту делегатів, що їх вони мали вислати на Конґрес. Першою познакою того, чого можна було очікувати на XIII Конґресі, було те, що сталося на засіданні Екзекутиви УККА, на якому екзекутивний директор Іван Базарко подав ключ для призначення конґресової Номінаційної комісії, яку згідно зі статутом вибирає Крайова Рада. Провідники Визвольного Фронту не гребували нічим, щоб запевнити собі, щоб їхні організації мали більшість в Номінаційній комісії, арбітрарно включивши в її склад представників Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, Централю Українських Кооператив Америки та Злучений Український Американський Допомоговий Комітет і Асоціяцію Українців Америки. Виключено з Комісії представників „Самопомочі", професіоналістів, українських комбатантів та Українську Православну Лігу. Об'єднання бувших Вояків Українців в Америці (ОбВУА) пропущено, бо мґр Базарко звітував, що ця організація не мала свого представника в Номінаційній комісії на попередньому Конґресі в 1976-му році. Це було цілком протилежне до правди. Але жадні протести не допомогли. Участь представника комбатантів в Номінаційній комісії могла загрожувати запланованій більшості Визвольного Фронту.

В додатку Іван Винник, голова Контрольної комісії УККА, включив у свій звіт за цю комісію заяву, що ротаційна система на пості екзекутивного віцепрезидента УККА себе, мовляв, не виправдала. Не подано жадної причини для такого висновку. Не показано пальцем на того, із чотирьох екзекутивних віцепрезидентів, який у звітовій чотирирічній каденції не виконав своїх обов'язків. Але ніхто не звернув уваги на важливість, яку в тій одній фразі у звіті І. Винника приділила опісля опанована Визвольним Фронтом конґресова Номінаційна комісія.

Зловіщі хмари нещастя ставали все більш суворими.

Отож приступім до першого дня Конґресу, п'ятниці, 10-го жовтня.

(II)

У попередній частині цього звідомлення для членів Українського Народного Союзу я старався поінформувати про деякі події, які заіснували протягом останніх двох років, щоб допомогти читачеві збагнути ту нездорову атмосферу, яка запанувала перед Конґресом між УНСоюзом і тими силами, що приготовлялись перебрати керівний апарат УККА. Загальний настрій був здержливий. Але УНС був готовий до оборони своїх інтересів, свого респекту та чести, на які він собі заслужив та якими втішався в українсько-американських громадах.

Як уже згадано, підготова до XIII Конґресу була найбільш засекречена. Часом ми побоювались, що взагалі нічого не підготовляється і Конґрес не матиме успіху. Ми повинні були знати, що Визвольному Фронтові ніколи не можна закинути браку плянування. Ми знали, що щось там негаразд. Українська преса одержувала дуже скупі інформації про підготову до Конґресу, або взагалі їх не діставала і тим самим не могла подавати їх до відома українсько-американського загалу. Багато справ не мали жадного вияснення.

Одною з таких справ було питання кандидатів на одержання Шевченківських Грамот Волі.

Традиційно таких кандидатів рекомендувала Комісія публікацій, а Екзекутива їх затверджувала, або відкидала. Тому то я в дні 16-го вересня написав такого листа проф. Левові Добрянському:

Дорогий Докторе Добрянський!

Як нам відомо, на засіданні Екзекутиви УККА, що відбулося минулого 13-го вересня, знову трапився унікальний випадок, базований на „помилковій інформації".

Нас повідомлено, що проф. Омельченко звітував за Комісію Публікацій і на основі його звіту Екзекутива погодилась на деяких кандидатів на Шевченківську Грамоту Волі.

Перевіривши справу, ми встановили, що згадана Комісія від часу останнього Конґресу по сьогоднішній день не мала жадного засідання. Згадана Комісія, згідно з реєстром УККА, складається з таких осіб: Базарко, Білинський, Драган, Душник, Лучків, Омельченко, Стахів і Стерчо.

Ми вважаємо, що як довго Комісія публікацій не винесла рішення на формальному засіданні, так довго ніхто не має повновласти робити будь-яку рекомендацію в імені Комісії. Тому рекомендації, внесені проф. Омельченком, були неправильні і ця неправильність, базована на такій рекомендації, перенесена тепер на рішення Екзекутиви в цій справі.

Нам також відомо, що минулого травня Ви внесли список кандидатів на задане відзначення. Цей список взяв секретар п. Білинський. До сьогодні цей список не передано, хоча були вимоги, щоб його передати.

Ми вважаємо, що з уваги на такий стан фактів Комісія публікацій повинна негайно відбути засідання. Ваш список кандидатів повинен бути переданий для її розгляду та що згадана Комісія тоді повинна подбати про ухвалу Екзекутиви негайно перед початком Конґресу. Я впевнений, що Екзекутива поступить згідно з вибором, що його запропонувала Комісія публікацій, і відповідні грамоти можна буде приготовити перед Конґресом. Таке поступування виключить можливість видвигнення цієї справи на самому Конґресі. Говорячи про скликання Комісії, ми, очевидно, маємо на думці тих членів, які були оригінально до неї призначені.

Щоб заощадити на часі, копію цього листа посилаємо п. Білинському.

Будемо вдячні за Вашу негайну акцію в цій справі.

За Екзекутивний Комітет (УНС) — **Іван О. Флис** — предсідник

(Продовження буде)

Мемуари...

(Закінчення зі с тор. 2)

рем після резигнації Роджерса.

Такт – це дуже важливий чинник у всякій критиці, а нетакт часом навіть правду перетворює у лайку. Не знаємо як багато впливу мала критична стаття Шакросса на рішення президента Регена у підборі членів його кабінету. Ось перед нами щойно одержаний журнал „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" за 1-го листопада 1980 року на сторінках якого виднiють світлини потенціяльних членів кабінету президента Регена. Першою з них є світлина Джорджа П. Шульца – можливого чергового державного секретаря, хоч в деяких інших передових журналах з цією ж датою сказано, що номінація Кіссінджера на державного секретаря, ще не виключена. Поживемо побачимо.

Округа УНС...

(Закінчення зі стор. 1)

УНСоюзу в українську молодь. Вкінці головний секретар згадав з признанням наступних секретарів Відділів Округи, які в цьогорічній кампанії придбали нових членів: Тараса Сливінського (В. 59) — 13 членів, проф. Івана Телюка (В. 414) — 6 членів, Василя Романишина (В. 254) — 5 членів, Семена Кравця (В. 277) 4 члени, Тому Фініва (В. 350) 4 члени, та Петра Гаврильціва (В. 253), Василя Гіну (В. 370) і Ірену Олійник (В. 387) - по одному членові.

На запити, що їх поставили доповідачеві з централі Василь Добчанський, Михайло Панькович, Федір Стубан, Василь Романишин та Степан Тарасюк, головний секретар подав відповіді та потрібні вияснення.

Запрошений до чергового слова головний контролер проф. Іван Телюк заявив, що він вважає, що УНСоюзові належиться поважне становище в українському громадському житті, але рівночасно він висловився за тим, що УНСоюз, як громадсько-фінансова установа, не повинен боротися за керівні становища в проводі УККА і не повинен поборювати інших політичних думок, чи політичних груп. На його думку, УНСоюзові вистачає важна роля, що її він відограє в суспільно-громадському та економічному житті, і тому УНСоюз не повинен ставити питання, хто буде очолювати провід УККА, а повинен зревідувати своє становище і делегувати своїх представників до керівних органів УККА. Він є за тим, щоб УНСоюз брав участь в УККА, але його участь повинна бути пасивна, бо економічно-суспільна установа не повинна вважати себе провідником у політичному житті.

Після цього на пропозицію Якова Нестерука прийнято більшістю голосів резолюцію, в якій „зібрані учасники зборів закликають Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу визначити своїх представників до керівних органів УККА."

Наради закінчив голова Округи д-р М. Снігурович пригадкою про потребу посилити членську кампанію і подякою всім за участь у зборах. Після закриття зборів ще довго велися гутірки на союзові та громадські теми при перекусці, що її приготовила дружина касира Округи Євгенія Добчанська. Вдячні учасники нарад відспівали при кінці цієї зустрічі „Многая літа" панству Добчанським на знак вдячности за влаштування цієї, як і ряду попередніх гостин при нагодах окружних зборів.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Таїса Турянська...

(Закінчення зі стор. 1)

ній праці, як також була добрим засобом зв'язку з батьками та громадянством. Вона є також записником майбутнього архіву. Він теж згадав, що не всі пляни міг здійснити. Не вдалося Станиці виготовити фільму про новацтво, щоб ним заохочувати до впису дітей до Пласту. При кінці звіту станичний подякував всім за співпрацю, а зокрема о. парохові Михайлові Кучмякові і пл. сен. Юрієві Дацеві.

Заступник станичного, заразом фінансовий референт і домівкар, пл. сен. Юрій Дац, подав докладний фінансовий звіт. В ньому виказано фінансову допомогу пластовій молоді на оплату таборів, як також на Вишкільні Курси для виорядників.

Коновi, пл. сен. Марта Боровик і ст. пл. Богдан Галібей подали вичерпні звіти, підкресливши, що відчувається брак добре вишколених виховників.

Протоколярний писар ст. пл. Роксоляна Галібей і кореспонденційний писар, пл. сен. Марія Ходновська склали теж звіти зі своєї діяльности.

Референт вишколу пл. сен. Люба Крупа, зреферувала між іншим, що її зусилля зактивізувати пластунів до виховної праці було неуспішне.

Референтка таборів пл. сен. Оксана Стеранка, згадала про численну участь пластової молоді, зокрема в цьогорічних літніх таборах.

Референт коляди Богдан Стусик у звіті підкреслив, що успіх останньої коляди він завдячує новацькому і юнацькому уладам.

Осередковий Уладу Пластунів Сеніорів пл. сен. Роман Загайкевич, подав короткий звіт з діяльности сеніорів.

Голова Станичної Ради пл. сен. Іринеї Темницький, заявив, що книги діловодів були в порядку. Він, між іншим, ствердив, що виховники не скористали з гутірок, виготовлених добровільно і полишеними доповідачами.

Заступник голови КПС пл. сен. В. Свинтух, передав Зборам привіт голови КПС пл. сен Е. Гойдиш, та подякував в її імені уступаючій Станичній Старшині за вклад праці в станицю та за співпрацю з Крайовим Проводом. Він теж побажав багато успіхів новообраному проводові.

На внесок голови Станичної Ради пл. сен. І. Темницького, уділено абсолюторію уступаючій Станичній Старшині.

Голова Номінаційної комісії пл. сен. Л. Крупа, подала наступний склад нової Станичної Старшини: станична — пл. сен. Т. Турянська, заступники — пл. сен. В. Воловодюк, ст. пл. Оля Стасюк, кошова — пл. сен. Марта Боровик, кошовий — ст. пл. Нестор Голинський, прот. писар — пл. сен. Марійка Гельбік, кор. писар — ст. пл. Роксоляна Галібей, реф. фінансів — пл. сен. Юрій Дац, реф. пластових видань — пл. сен. Марія Українська, реф. вишколу пл. сен. Віра Мицьо, домівкар — пл. сен. Денис Беднарський, реф. коляди Богдан Стусик. До Станичної Ради запропоновано на голову — пл. сен. Ростислава Мілянича, а на членів пл. сеніорів Ганку Коренець, Ярослава Рака і Остапа Тершаковця.

Збори одноголосно схвалили згаданий склад Станичної Старшини та Ради.

За проєктом пл. сен. Люби Крупи вибрано нову Номінаційну комісію у складі: пл. сен. Марійка Гельбік голова, ст. пл. Нестор Голинський і пл. сен. Володимир Свинтух — члени. Ця Номінаційна комісія діятиме від березня 1981 року.

Новообрана станична подякувала за вибір і довір'я та просила про співпрацю.

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ в ЗСА

складає щиру подяку всім нище поданим жертводавцям, які для вшанування пам'яті учасника визвольної боротьби нашого народу

пок. ПОБРАТИМА

ІВАНА ДОМБЧЕВСЬКОГО

На Його похороні зложили на Допомоговий Фонд наших інвалідів слідуючі жертводавці:

Д-р Іван і Наталія Коропецький і Д-р Микола і Оксана Коропецький	50.00
Роман і Люба Домбчевський	50.00
Осипа Смішкевич з родиною і родина Юрків	35.00
Еміль і Марія Смішкевич	10.00
Олімпія Гайдучок	20.00
Д-р Володимир і Оксана Кузьмак	20.00
Осип і Марія Сохар (Фльорида)	20.00
Ольга і Степан Лукасевич	20.00
Марія Білозор	20.00
Олександер і Зеня Соловій	25.00
Михайло і Анна Насевич з родиною	20.00
Д-р Ярослав і Марія Колибабюк	10.00
Дора Горбачевська	10.00
Теодор і Марія Угорчак	5.00
Мирослав Абрисовський	5.00
Анна Зуб	5.00
Криницька Тетяна	25.00
Разом:	$350.00

Суспільна Служба Комбатантів в ЗСА

ПОДЯКА

У глибокому смутку після смерти мойого Найдорожчого Мужа, що 26-го жовтня 1980 р. відійшов у Вічність.

бл. п. АНДРІЙ ПАНЬКІВ

Цією дорогою складаю щиро-сердечну подяку Всеч. о. парохові української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. і всім Всеч. Отцям за духовну опіку під час хвороби Покійного.

Щира подяка Всеч. о. Михайлові Перетяткові за відправлення Панахиди, Заупокійної Служби Божої, похоронних відправ, відпровадження Покійного на місце Вічного Спочинку на українському цвинтарі в С. Бавнд Бруку, за щирі прощальні слова та за участь в поминках.

Щира подяка Всеч. о. Іванові Наконечному, настоятелеві української православної церкви св. Вознесіння в Мейпльвуді, Н. Дж. за відвідини хворого в лічниці, за молитви, за щирі слова розради, потіхи та вислови співчуття.

Щиро дякую:

п. Михайлові Добошеві за спів під час похоронних усіх відправ.

п. Володимирові Костикові, голові Союзу Українських Політичних В'язнів, його Шановній Дружині й усьому членству за вінок та участь в Панахиді.

п. Несторові Баснякові — голові Відділу ООЧСУ в Нюарку за вінок та усім Членам за організовану участь в Панахиді.

п. Іванові Іванчукові — голові Відділу Т-ва кол. Вояків УПА й усім Членам за почесну стійку з прапором під час Панахиди і пожертву на Службу Божу.

п. м-ґрові Ярославові Ракові за прощальні слова від ООЧСУ і УПА, за відпровадження Покійного на цвинтар та за участь на поминках.

п. Григорієві Цебрієві за щирі прощальні слова від Оселі СУМА в Елленвілл.

п. д-рові Левові Голінатому — голові Відділу ОбВУА за віддання останнього салюту та за відспівання „Вірую" під час Заупокійного Богослуження.

Приятелям, які несли домовину пп.: Орест Мостовий, Василь Коцур, Василь Клим, Василь Дзюба, Борис Процюк, Антін Кравець, Андрій Шопа, Михайло Ільчишин, Роман Мигаль.

п. Іванні Кононів — моїй сусідці, яка кожночасно несла поміч, розраду, так під час хвороби Покійного, як і в дні смерти та зайнялася приготуванням поминок.

п. Миколі Паленицькому — голові Укр. Народного Дому за відступлення залі на поминки.

пп.: Анні Процюк, Володимирі Терещук й Олені Панасевич за приготовлення поминок.

п. Харченко за положення грудки землі з України на домовину Покійного.

пп. що зложили вінки і квіти: Дмитро і Текля Гривняк, Анна і Ронні De Geiso, Віра, Том і Хріс D'Angelo, Люба і Михайло Дзіман, Іван, Михайло і Катерина Клим, Віллям Шіплнд.

п. Олені Підгайній за кожночасну допомогу і моральну піддержку.

п. Михайлові Ільчишиному за кожночасну допомогу під час хвороби Покійного і його похорону.

Родині, Приятелям і Знайомим, які відвідували хворого в лічниці, які зложили пожертви на Служби Божі, за щирі вислови співчуття — усні і листовні, за численну участь в Панахиді на похоронах і поминках.

Похоронному заведенню Литвин і Литвин в Юньйон за чесне переведення похоронів.

Нехай Всевишній Господь винагородить Вам усім своїми ласками.

АНАСТАЗІЯ ПАНЬКІВ

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО І НЕЗАБУТНЬОГО ЧОЛОВІКА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

проф. д-ра МИХАЙЛА СОНЕВИЦЬКОГО

що впродовж 50 літ виховував українську молодь
проф. Богословської Академії у Львові
проф. Українського Католицького Університету в Римі
дійсного члена НТШ й УВАН

відбудеться 29-го листопада 1980 р. о год. 7-ій веч.

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

Про молитви за спокій Його душі просять кол. учнів, студентів товаришів і знайомих

Дружина — ОЛЬГА
Сини — проф. д-р ІГОР з родиною
мґр РОСТИСЛАВ з родиною

З великим сумом повідомляємо Рідних та Знайомих, що 25 листопада 1980 р. несподівано, відійшов від нас

бл. п.

ГРИГОРІЙ ІВАНЕНКО

нар. 9 лютого 1923 р. в м. Ізюм, Харківщина

ПАНАХИДА — в пох. зав. Литвин і Литвин 1600 Stuyvesant Ave., Union, N. J. в п'ятницю, 28 листопада 1980 р. о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН — з церкви св. Тройці при Лайонс Авеню, Ірвінґтон, Н. Дж., на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Прибита горем родина

Ділимося сумною вісткою з українським громадянством у світі, що 17-го листопада 1980 р., відійшов у Вічність у Овенсборо, Кентакі та похований у Муррай, Кентакі

бл. п.

Проф. д-р РОМАН ПРИДАТКЕВИЧ

Тяжким смутком прибитій ВП.Дружині — Ліді, доньці — Гані з мужем, внукам та Родині Покійного складаємо сердечне співчуття,

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА в КЕНТАКІ

В ПАМ'ЯТЬ

СЛ. П. МАРІЇ ДАНИЛОВИЧ з ЛОДИНСЬКИХ ПОЖЕРТВОВАНО:

НА БУДОВУ ЦЕРКВИ В ЛЮРДІ — 750.00 дол.

По 100.00 дол.: Іванна і Тарас Ганушевські, Олександра і Іван Кизики.

65.00 дол.: Марійка і Вебстер Гоп.

По 50.00 дол.: Іванна і Омелян Лодинські, Оля і Ігор Левицькі, Ольга і Ярослав Ліщинські, Оля і Іван Подусовські.

35:00 дол.: Орися Ганушевська, Орест, Андрій і Ксеня Кизики.

30.00 дол. Марта і Олександра Поповичі.

По 25.00 дол.: Міра і Роман Кизики, Надія і Олег Микитей, Надя і Володимир Лодинські, Оленка і Петро Ґаладзи, Марія Хромовська, Іванна і Богдан Козаки.

По 20.00 дол.: Міра і Роман Грабці, Марія і Юзеф Дзєкан.

По 10.00 дол.: Інка і Іван Лодинські, Марія і Евстахій Кульчицькі, Люба і д-р Володимир Боднарі, Ірена і Михайло Бойки, Ярослава Кравчук

НА ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА У ГАРВАРДІ — 225.00 дол.

По 25.00 дол.: д-р Г. і Л. Бурбели, д-р І. Дідюк, д-р М. Яцух, д-р Я. і Н. Коропеї, д-р Е. Клюфас, д-р Б. і Т. Кузьми, д-р Є. і М. Веремчуки, інж. М. і М. Ломаґи.

По 10.00 дол.: Петро і Галя Білі, Андрій і Марія Кунь.

5.00 дол.: Марія Чировська.

НА ПЛАСТОВИЙ ЖУРНАЛ „ЮНАК" — 70.00 дол.

40.00 дол.: Школа Булавних

По 10.00 дол.: Іванна і Богдан Козаки, Іванна і Тарас Ганушевські, Олександра і Іван Кизики.

Всім, що зложили свої пожертви на відправлення Заупокійних Святих Літургій в числі дев'ятьдесять п'ять та всім вищезгаданим Жертводавцям, Родині, Приятелям і Знайомим, цею дорогою висловлюють свою щиру подяку,

Доньки:
ІВАННА ГАНУШЕВСЬКА з родиною
ОЛЕКСАНДРА КИЗИК з родиною

В глибокому смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що з Волі Всевишнього у вівторок, 25-го листопада 1980 р. відійшов у Вічність, в Джерзі Ситі, Н. Дж. наш Дорогий Брат

бл. п.

ІВАН ЛИПОВИЙ

Уроджений в Джерзі Ситі 1929 року
працівник УНСоюзу

ПАРАСТАС — в п'ятницю, 28 листопада 1980 р. о год. 8-ій веч. в пох. заведенню Ковальчика в Джерзі Ситі, Н. Дж.

ПОХОРОН — в суботу, 29-го листопада о год. 9 30 рано з пох. заведення до церкви св. Петра при Grand Street, Джерзі Ситі, а опісля на цвинтар Holy Cross, North Arlington, N.J.

Горем прибиті:

сестри — ЕЛІС, КАТЕРИНА, ОЛЬГА з родинами
брати — ВОЛТЕР, СТЕВЕН, ЙОСИФ і ПЕТРО з родинами.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ У ПАМ'ЯТЬ

бл.п. БОГДАНА ВОЛОДИМИРА ПРИТУЛИ

на Гарвардські Студії зложили:

Роман Стельмах	$50 00
Іван Качанюк	50 00
Оксана Василь Палійчук	25 00
Юрій Зелинський	20 00
Юля і Ігор Поліщук	20 00
Святослав Павлюк	20 00
Ігор Середиський	10 00
Орест Ганас	5 00

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 22-го листопада 1980 р. нагло помер

бл. п.

інж. ЕВГЕН ПАСТЕРНАК

ПОХОРОН — відбувся в середу, 26-го листопада 1980 р. з православної катедри св. Володимира в Торонто на цвинтар Парк Лавн.

У смутку

дружина — ЕВГЕНІЯ
шваґерка — ЛЮСЯ АРВИН
сестрінка — БОГДАННА КУЛЬБА
з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і родиною

Ділимося сумною вісткою, що в Чікаґо, Ілл., 11-го листопада 1980 р., відійшов у Вічність, на 92 р. життя

бл. п.

ВОЛОДИМИР ТИМЦЮРАК

б. сотник УГА, довголітній банковий працівник, б. директор Українбанку у Люблині й у Львові, громадський і суспільний діяч.

ПОХОРОН — відбувся 15 листопада 1980 р. з церкви Свв. Володимира й Ольги на цвинтар св. Миколая у Чікаґо.

Горем прибиті:

дружина — ОЛЕНА
син — БОГДАН з дружиною ТАМАРОЮ
донька — ДАРІЯ НАГІРНЯК
внучка — ЛЯРИСА з чоловіком ДЕЙВІДОМ
внук — ЯРКО з дружиною ОЛЕЮ
сестра — СОФІЯ ТИМЦЮРАК
сестрінка — НАДЯ ПОПЕЛЬ з родиною

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою, що відійшов у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни, дня 24 листопада 1980 р., наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО кол. директор Центросоюзу в Тарногороді

бл. п.

АЛЕКСАНДЕР ҐОЛЬ

ПАНАХИДА — у вівторок, 25 листопада о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юньйон, Н. Дж.

ПОХОРОН — в середу, 26-го листопада о год. 9:30 рано до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

дружина — ГЕЛЕН
син — БОГДАН з дружиною СОФІЄЮ
дочка — ТАМАРА ШМОТОЛОХА з мужем ЯРОСЛАВОМ
внуки — БОГДАН, СТЕФАН і ДАНИЛО
та дальша Родина

ЦІННИЙ ДАРУНОК на РІЗДВО

передплата „СВОБОДИ" для Ваших Рідних, Приятелів чи Знайомих

Річна передплата 30.00 долярів.

Замовлення, залучуючи чек або моні ордер слати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПОМЕР МУЗИКА

ЄВГЕН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

Я пригадую його зі шкільної лавки, з львівської Академічної гімназії. Маленький, чорнявий хлопчина, з розумним поглядом і вічною усмішкою на устах. Він був сином гімназійного професора-математика, але батько ніяк не міг прищепити синові любови до власного предмету. "Ґенко" Цегельський був одним із найкращих учнів у клясі, але він більше цікавився гуманистичними науками — історією й мовами. Ми, між іншим, разом із ним училися — приватно — французької мови в нашого тодішнього франкомовного експерта, покійного Михайла Рудницького.

Та серце Ґенкове лежало не в французчині, а в ... музиці. Він змаленку навчався в Музичному Інституті ім. Лисенка, чудово на скрипці грав. Туди ж пішов і дальший життєвий шлях Євгена Цегельського — у музику. Скінчивши гімназію в 1930 році, він виїхав до Праги, де студіював музику (кляса скрипки) в славній тамошній консерваторії, а одночасно з цим — на Карловому Університеті — музикологію. Вчився блискуче і в одному тому ж самому році здобув разом музичний диплом і докторат з музикології, майже небувала річ у празьких музичних анналах.

Повернувшись додому, він був примушений ще раз розставатися з любим рідним містом — Львів став йому рідним, хоч народився у Чернівцях, та приїхав сюди малою дитиною. Тепер він поїхав "на провінцію", в Перемишль, де він дістав посаду директора філії Музичного Інституту. Але у Перемишлі він швидко "асимілювався" і здобув тут несподівану додаткову "нагороду" — молоду дружину колишню інститутську його ученицю.

Зславалося, наукова й музична кар'єра молодого музики була тепер уже запевнена. Але прийшла війна і еміграція до Кракова, де він, на хліб заробляючи, мусив грати на скрипці "легку музику" в Касині. А потім — дальша еміграція до Відня в 1944 році. Тут йому начебто всміхнулася доля, він добився найвищого успіху в усій своїй музичній кар'єрі — став концертмайстром великого віденського "Бюргертеатру", річ майже нечувана для "аусленд'єра" під гітлерівським режимом.

Після війни працював далі концертмайстром, та не в чужому, великому, а в рідному українському театрі — Блаватського. А потім, разом із громадою поїхав далі, за море, до ЗСА. Нова країна прийняла його гостинно — він почав мити посуд у ньюйоркському ресторані. Потім він згадував, як чорні "боси" сварили його, що заповолі миє.

Роки минали. Зголом Євген вивчив англійську мову й таки вибився в американському музичному світі, став учителем скрипки в третій по значенні американській музичній школі — в рочестерській "Істмен Скул оф Мюзік". А разом із тим давав свої індивідуальні скрипкові концерти для української і неукраїнської авдиторії.

Тільки ж околиця школи, де поселився наш мистець, за останні роки змінилася, небезпеною стала, його мешкання пограбували аж тричі, а Євген — людина не молода вже й життєво не дуже спритна — не зумів завчасу втекти в безпечну "сабербію". Він дуже хвилювався і серце його, неміцне, почало послаблюватись. Прийшла перша серцева атака...

В липні ми з ним бачились на нашому п'ятдесяти річному матуральному з'їзді в Канаді. Лише шестеро нас — із колишніх двадцяти — приїхало на той з'їзд. Та всі були веселі й радісні і наче молоді, всі так сердечно прощалися й обіцювали конечно, конечно приїхати на другий з'їзд — за 10 літ.

А під час останнього Конгресу УККА, в схвильованій, гамірній атмосфері, хтось подав мені "Свободу" з посмертним оголошенням: помер Євген Цегельський. Вже не зустрінемося з ним ні завтра, ні за десять літ...

Помер музика — і завершилася еміґрантська трагедія ще однієї обдарованої української людини. Скільки користи могла б мати наша батьківщина, якби всі талановиті діти її, замість скитатися "на чужій роботі", могли працювати нормально, "як люди", для власного народу й для власного творчого сповнення.

О.П.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Дозвольте пригадати Вам, що вкладки повинні бути вплачені вже в першому дні місяця, коли припадає чергова платність.

Тому проситься належні вкладки вирівнювати не пізніше, як 25-го дня даного місяця.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК НА СВЯТА

„ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК" за ред. Я. Рудницького і К. Церкевича, бл. 65 тис. слів, 800 ст., 1979 р., в цініам. $20.00 або ам. $22.00 в Канаді

„КОРОТКИЙ СЛОВНИК СИНОНІМІВ" за спільн. ред., 210 ст., 1975 р., в ціні $10.00 і ам. $11.00 в Канаді

„ЯК МИ ГОВОРИМО (І ЯК ТРЕБА ГОВОРИТИ)" Б. Антоненка-Давидовича, за ред. К. Церкевича і В. Павловського, 3-тє видання, поправлене і доповнене, 304 ст., $12.50 і амер. $13.50 в Канаді (нове видання). Замовляти:

RESEARCH SOCIETY FOR UKRAINIAN TERMINOLOGY, Inc.
c/o N. Hawrylko, Attorney at Law
34 East 7th Street • New York, N.Y. 10003

Увага! ВИНЯТКОВА НАГОДА! Увага!

За 65 долярів можна придбати в книгарні „Свободи" понад 30 книжок, каталогової вартости 88.90 дол.

Книгарні „Свободи" вдалося придбати всі українські книжки, що їх видало В-во „КРИТЕРІОН" у Букарешті, Румунія: поезії, оповідання, новели, повісті, співанники.

Всі книжки чепурно видані, на гарному білому папері. Продаємо з такою великою знижкою тільки комплектами, а нема у продажі книжок того Видавництва у Румунії. Маємо на складі тільки кілька комплектів тих рідкісних книжок, тому просимо не зволікати з замовленням!

Нижче подаємо листу — виказ

Марія Бапан НА САМОТІ, поезії	$1.20
Василь Баршай ПОЕЗІЇ	$1.80
Степан Васильченко НА КАЛИНОВІМ МОСТІ, оповідання	$2.95
Марко Вовчок НАРОДНІ ОПОВІДАННЯ	$2.60
В-во Критеріон, Букарест ОКРИЛЕНИЙ ЧАС — поезії Антологія поезії, присвячена 50-річчю РКП	$2.50
Степан Груя НАДРА, поезії	$1.95
Василь Клим ГОРА, оповідання	$2.75
Іван Ковач а) ЗАВ'ЯЗЬ, поезії	$3.45
б) ЧУГА, повість	$1.95
Микола Корсюк а) НАЩАДКИ СОНЦЯ, поезії	$2.00
б) РОЗДОРІЖЖЯ, оповідання	$1.20
в) СЮЖЕТ ДЛЯ НОВЕЛИ, оповідання	$3.70
Микола Коцар ЗНАК ПОРИ, поезії	$1.60
Кирило Куцюк-Кочинський ЗАПАХ НЕБА, поезії	$1.80
Др. Михаил Маринеску ЗЯЛЕНЫЯ МОЯ ВИШЕНКА, собрание песен липован, проживающих в Румынии	$5.95
Орест Масикевич НА МІСЯЧНИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ, лірика	$2.75
Оксана Мельничук НА ПЕРЕХРЕСТЯХ ЛІТ, поезії	$1.95
Михайло Михайлюк ІНТЕРМЕЦЦО, поезії	$1.95
Іван Мойсюк ЛІТАЙТЕ ОРЛЯТА, вірші	$1.95
Михайло Небилак КРИНИЦІ МОЇХ ОЧЕЙ, поезії	$1.75
Іван Онужик МОНОЛОГ І ПОЛУМ'Я, поезії	$2.25
Григорій Квітка-Основ'яненко МАРУСЯ, оповідання	$2.95
Юрій Павліш АКОРДИ, поезії	$2.45
Зібрав Денис Онищук НАРОД СКАЖЕ — ЯК ЗАВ'ЯЖЕ. Опрацював і впорядкував народні прислів'я та приказки д-р Іван Ребошапка	$1.65
Д-р Іван Ребошапка ОЛЕНСЬКИЙ ЦВІТ. Збірка української усної оповідальної творчості з Румунії	$6.25
Павло Романюк НЕПОРОЧНІСТЬ МОВЧАННЯ, поезії	$3.25
Степан Ткачук ПОСМІХ СВІТУ, поезії	$2.80
Іван Федько НОВЕЛИ	$1.80
Мирослава Шандро а) ОЙ КОВАЛА ЗОЗУЛЕЧКА, збірник народних співанок	$5.95
б) СПІВАНОЧКИ МОЇ ЛЮБІ, збірник народних співанок	$5.80
Сильвестр Яричевський ТВОРИ — том перший, із вступною статтею та примітками Магдалини Ласпо-Куцюк	$6.00

КУПНОМ ТИХ КНИЖОК ДОПОМОЖЕМО НАШИМ ЗЕМЛЯКАМ У РУМУНІЇ! За короткий час кожна з тих книжок буде бібліографічним унікатом

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку

Замовляти, пересилаючи належність лише в американських долярах

"SVOBODA" BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Ще є невеликий запас праці
бл. п. проф. МИКОЛИ ЧУБАТОГО
ІСТОРІЯ ХРИСТИЯНСТВА НА РУСИ — УКРАЇНІ

Том I---------15.00 дол.
ТОМ II---------10.00 дол.
Разом обидва томи — 25.00 дол. з пересилкою
Замовляти: ARKA — BOOKSTORE
48 E 7th Street, New York, N. Y. 10003

ФУТЕРАЛИ ДЛЯ ЧЕРНІГІВСЬКИХ БАНДУР

Замовляйте з заплатою $42.00. Оплачуємо пересилку

RDM ENTERPRISES
241 Bixley Heath • Lynbrook, N.Y. 11563

Футерали тверді, сильні, один важить лише 4,5 фунта

Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка в Детройті, радо послуговується нашими футералами.
Тел.: (516) 887-3075

СЛУХАЙТЕ
РІДНІ АКОРДИ

УКРАЇНСЬКУ РАДІОПЕРЕДАЧУ З РАДІОСТАНЦІЇ WPOW — 1330 AM З НЮ ЙОРКУ КОЖНОЇ НЕДІЛІ

о год. 5:30 по полудні

Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" запрошує Вшановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту ..	$ 4.00	4 цалі через 2 шпальти ...	24.00
1 цаль через 2 шпальти ..	6.00	5 цалів через 2 шпальти .	30.00
2 цалі через 2 шпальти ...	12.00	6 цалів через 2 шпальти .	36.00
3 цалі через 2 шпальти ...	18.00	та в інших розмірах.	

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —
за новим стилем до 10-го ГРУДНЯ 1980 року
за старим стилем до 20-го ГРУДНЯ 1980 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ПРИЗНАЧИЛИ СТИПЕНДІЮ

Едмонтон, Альта. (Я. С.). — Мистецьке жюрі у складі проф. Івана Кейвана й мистців Марліни Калин та Ігоря Дмитрука, розглянувши подання від кількох кандидатів, вирішили стипендію ім. Вадима Доброліжа на 1980 рік призначити молодому мистцеві Робертові Едвардсові. Цьогорічна стипендія становить 600 дол. Її щороку надає Фундація ім. Вадима Доброліжа для студентів, що вивчають мистецтво, або для молодих мистців, що охоплюють також українську тематику.

Роберт Едвардс вивчає мистецтво вже кілька років. Недавно він отримав науковий ступінь бакалявра з Альбертського університету, а тепер продовжує свої студії в Лондоні, Англія. Зголошення на стипендію ім. Вадима Доброліжа на 1981 рік можна надсилати після Різдва на адресу: Ms.Vira Bayrock, No. 201 9737 — 112 St., Edmonton, Alta, T5K IL3, Canada.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність в нашій громаді й вільному світі нового свідомого члена!

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОСИП ҐІРНЯК, член УНС Відд. 414 ім. през. Волошина в Ню Гейвен, помер 14 липня на 51-му р. життя. Нар. 1929 р. у Львові. Залишив у смутку дружину Володимиру. Похорон відбувся 17 липня на цвинтарі св. Михаїла в Кліфтоні.

Вічна Йому Пам'ять!
І. Телюк, секр.

ПАВЛИНА ПАВЗЕК, членка УНС Відд. 385 Т-ва Запорозька Січ в Міннеаполіс, померла 14 липня 1980 р. на 92-му р. життя. Нар. 1888 р. в Україні; членкою УНС стала в 1935 р. Залишила у смутку сестру, дальшу родину і багато приятелів. Похорон відбувся 17 липня 1980 р. на цвинтарі св. Марії в Міннеаполіс.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ПЕТРО ГУПАЛОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 240 ім. Е. Коновальця в Клівленді, помер 14 липня 1980 р. на 68-му р. життя. Нар. 1912 р. в Красна, рай. Зборів; Залишив у смутку дружину Анну, дочку Наталку, синів: Михайла і Павла. В Україні маму і сестру та багато приятелів в Америці і Канаді. Похорон відбувся 17 липня 1980 р. на цвинтарі свв. Апост. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Кігічак, секр.

АННА ЧЕЛЯДА, членка УНС Відд. 58 в Ютиці, померла 15 липня 1980 р. на 86-му р. життя. Нар. 1894 р. в Галичині, Україна; членкою УНС стала в 1927 р. Залишила у смутку доньку Анну, сина Івна та внуків і правнуків. Похорон відбувся 19 липня 1980 р. на цвинтарі укр. правосл. церкви свв. Ап. Петра і Павла в Ютиці.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Ковалевська, секр.

ПАРАСКЕВІЯ ЗОХНЮК, членка УНС Відд. 194 „Свобода" в Ню Йорку, померла 16 липня 1980 р. на 57-му р. життя. Нар. 1924 р. в с. Товмачек, пов. Коломия в Україні; членкою УНС стала 1964 р. Залишила у смутку чоловіка Олександра, дочку Ярославу з родиною, сестру Анну з родиною та ближчу і дальшу родину в Україні і на чужині. Похорон відбувся 19 липня 1980 р. на цвинтарі св. Івана в Бруклині, Ню Йорк.

Вічна Їй Пам'ять!
Олександра Юзенів, секр.

МАРІЯ ДОРОШ, членка УНС Відд. 350 св. Арх. Михаїла в Стемфорті, Конн., померла 17 липня 1980 на 88-му р. життя. Нар. 1892 р. в Хатки, Україна; членкою УНС стала 1938 р. Залишила у смутку сина Івана, 4 доньки, 7 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся 19 липня 1980 р. на цвинтарі св. Івана в Стемфорді, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!
Тома Фінів, секр.

ТОМА ДЖЕРАЛД АНДЕРСОН, член УНС Відд. 290 С-ва Неп. Зач. Пр. Діви Марії в Балтимор, помер 18 липня 1980 р. на 28-му р. життя. Нар. 1952 р. в Балтимор, Мд.; членом УНС став у 1953 р. Залишив у смутку матір Марію, братів Вейна і Дениса і сестру Норму Джонс. Похорон відбувся 22 липня 1980 р. на цвинтарі Голі Крос в Балтимор.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Хома, секр.

ВОЛОДИМИР ЯВОРСЬКИЙ, член УНС Відд. 219 ім. М. Грушевського в Ньюарку, Н. Дж., помер 19 липня 1980 р. на 32-му році життя. Нар. в Ашафенбурґ, Зах. Німеччина; членом УНС став у 1950 р. Залишив у смутку маму, брата, дві сестри, дружину і сина. Похорон відбувся 22 липня 1980 р. на цвинтарі Евергрін, Елізабет, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Мері Т. Юров, секр.

СВА РУШНЯК, членка УНС Відд. 11 св. Михаїла в Бевердейл, Па., померла 20 липня 1980 р. на 77-му р. життя. Нар. 1902 р. в Чехо-Словаччині; членкою УНС стала 1923 р. Залишила у смутку доньки: Катерину і Сузанну, синів: Петра й Івана. Похорон відбувся 23 липня 1980 р. на кат. цвинтарі св. Марії в Бевердейл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Джон Сцілений, секр.

ПРОФ. МАРІЯН ДУВ, член УНС Відд. 328 Т-ва Просвіта в Клівленд, помер 20 липня на 70-му р. життя. Нар. 1910 р. в Україні; членом УНС став у 1951 р. Залишив у смутку дружину Олену. Похорон відбувся 23 липня 1980 р. на цвинтарі св. Покрови в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ковч, секр.

Д-Р ЄВГЕН ОМЕЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 484 ім. Тараса Шевченка в Ютиці, Н. Й., помер 22 липня 1980 р. на 79-му р. життя. Нар. 1901 р. в селі Опут, Буковина, Україна; членом УНС став у 1966 р. Залишив у смутку сина д-ра Павла, невістку, внука та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 26 липня 1980 р. на цвинтарі Бруклин Гтс. в Клівленд, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Запаранюк, секр.

ПАВЛИНА ТІЦЬКА, членка УНС Відд. 211 в Джерзі Сити, Н. Дж., померла 22 липня 1980 р. на 86-му році життя. Нар. 1893 р. в Україні; членкою УНС стала в 1925 р. Залишила у смутку сина Іван та дві дочки: Джін і Анну. Похорон відбувся 27 липня 1980 р. на цвинтарі св. Петра в Стетен Айленд.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Караванович, секр.

АНСЛЯ ЯНУШ, членка УНС Відд. 198 св. Николая в Тейлор, Па., померла 22 липня 1980 р. на 92-му р. життя. Нар. 1989 р. в Польщі; членкою УНС стала в 1920 р. Залишила у смутку дві доньки: Йозефіну і Гелену. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Тейлор, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Сара Тутка, секр.

ЮРІЙ ГОЛУБОВИЧ, член УНС Відд. 423 ім. Е. Коновальця в Чікаґо, Ілл., помер 18 липня 1978 р. на 66-му р. життя. Нар. 1913 р. в Україні; членом УНС став у 1957 р. Залишив у смутку дружину Евгенію. Похорон відбувся 21 липня 1978 р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Я. Берестянський, секр.

МАРІЯ ПАВЛЯК, членка УНС Відд. 19 ім. Д. Галичина в Н. Й. С., померла 24 липня 1980 р. на 92-му р. життя. Нар. 1888 в Україні; членкою УНС стала 1923 р. Залишила у смутку доньку Анну і сина Ярослава. Похорон відбувся 24-го липня 1980 р. на цвинтарі св. Івана в Квінсі.

Вічна Їй Пам'ять!
Р. Голіят, секр.

What's Big And Green And Found All Over?

Cash Savings on Ætna Homeowners Insurance!

If your home was built after 1954, chances are you qualify for Ætna's Preferred Homeowners Policy.

The amount of the discount varies, but qualifying homeowners will save at least 15%. That means, for example, if you are now paying a $400 standard premium, you'll save $60! Maybe more.

Interested? Then take a positive step and call our agency today.

Think Positive. Think Ætna. Think . . .
GALLAN AGENCY

Ætna LIFE & CASUALTY

30-97 STEINWAY STREET,
LONG ISLAND CITY, N. Y. 11103
PHONE: (212) - 728-8120
728-8136

The Ætna Casualty and Surety Company • The Standard Fire Insurance Company
The Automobile Insurance Company of Hartford, Connecticut
Ætna Casualty & Surety Company of Illinois

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

РІЗДВЯНІ КАРТОЧКИ = 3.00 дол. за 1 тузин, календарі на 81 р., нові платівки = все висилаємо поштою.

● РОЗШУКИ ●

РОЗШУКИ

Гнойова Олена Андріївна з дому Федорович, теперішня адреса: **123 Мейн Стріт, Саут Бавнд Брук, Ню Джерзі, 08880** — пошукує племінника

ІВАНА ІВАНОВИЧА ФЕДОРОВИЧА,

років приблизно 45-50, з села Єпіфорківка, пов. Олександрівського, б. губернії Екатеринославської.

Хто знав би щось про нього, або знає його адресу, прошу ласкаво мене повідомити.

Українські часописи в діяспорі прошу про передрук.

HELP WANTED

HELP WANTED
Experienced sewers on Singer Zig-Zags for applique embroidery. Full time M-F 9-5, pleasant mid-town factory. Good pay. Please call in English 10-3 M-F.
Mr. Moore — (212) 594-5760

● ДО ВИНАЙМУ ●

До винайму, мале умебльоване **ПОМЕШКАННЯ**
В гарній і спокійній дільниці Мейплвуду, добре получення до Ню Йорку. Побажана старша або середнього віку жінка, яка говорить по-українськи або іншою слов'янською мовою.
Тел. (201) 763-5528

ПРОДАМ НЕДОРОГО
будівельний матеріял і столярські прибори.
Дзвонити по 5-ій год.
(516) 538-1930

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

●FUNERAL DIRECTORS●

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz —
J. J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available through out the Metropolitan Area.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА. our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.-NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555
New Branch
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

● REAL ESTATE ●

Florida: Venice, Warm Mineral Springs, Nortport.

КУПНО-ПРОДАЖ НЕРУХОМОСТЕЙ
Daria Lomnyckyj — Realtor Associate
AZURE REALTY, INC. REALTORS
325 W. Venice Ave., Venice, Fla. 33595
(813) 485-9602, evenings 488-8536

3-РОД. ДІМ
Maplewood, N.J.
233 Elmwood Avenue
5, 6 і 4 кімнати, з верандами, 2 оливні печі, 2 гаражі, велика площа, 2 вільні апартаменти. Ціна $85,000. Оглядати можна в суботу і неділю між 2 і 4-ою год. по пол.
A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500